NATURRESERVAT

Välkommen till Nittenmossen

Nittenmossen är ett riktigt skolexempel på en myr,
där många av myrens alla olika former finns på en liten yta.
Myren har ett rikt fågelliv och kantas i öster av en barrskog,
där hänglavar växer likt tomteskägg på trädgrenarna.

Grönbenor och tranor

Trana, gulärla och grönbena är några av de fåglar som häckar här.
Grönbenan har som många andra vadare en karaktäristisk spelflykt
och är överhuvudtaget en ganska högljudd fågel.
Kommer man för nära boet sätter den sig i en talltopp och varnar.
I en matta av olika vitmossor växer ljung, dvärgbjörk och tuvull.
Medan klotstarr är en av de arter man hittar i de blötare kärrpartierna.
I de många gölarna häckar krickan som är Sveriges minsta andfågel.

En myr är både en mosse och ett kärr

Nittenmossen ligger på gränsen mellan Dalarnas och Örebro län.
En myr är sammansatt av både mossar och kärr.
Mossar får sitt vatten enbart från nederbörd som regn och snö,
medan kärr däremot har kontakt med grundvattnet.
Nittenmossen är en komplex myr med både mossar och kärr.
Den studerades på 1940-talet av Hugo Sjörs, professor i växtbiologi.
Han var en föregångare som naturvårdare och en expert på myrar.

Exentriska och koncentriska mossar

Den del av myren som ligger i Örebro län utgör ena halvan
av en så kallad excentrisk mosse. Med det menas en mosse
som har sin högsta punkt i mossens utkant.
I Dalarnas län består myren av två så kallade koncentriska mossar.
En koncentrisk mosse har sina högsta punkt i mitten av mossen.

Gammal barrskog

I öster kantas mossen av en barrskog med spår efter brand.
Frånvaron av modernt skogsbruk har skapat en artrik gammelskog.
På träden växer sällsynta lavar som garnlav och violettgrå tagellav.
Typiska fåglar i skogen är tofsmes, tjäder och tretåig hackspett.
Även den respektingivande slagugglan har setts i området.

Grönbena/
Wood sandpiper

Violettgrå tagellav,
Bryoria nadvornikiana

Welcome to Nittenmossen Nature Reserve

Birds breeding on Nittenmossen include crane, wood sandpiper and yellow wagtail. The small pools are favoured by teal, Sweden's smallest duck. Vegetation on the bog is typically distinct with heather, dwarf birch and hare's-tail cottongrass in a carpet of various sphagnum species. The bog is completely unaffected by ditching or peat extraction. The coniferous forest edging the bog to the east is old and almost unaffected by forestry, which gives it high natural values. Rare lichens, such as powdered sunshine lichen and Nadvornik's horsehair, grow on branches. Typical birds in the forest include crested tit, capercaillie and three-toed woodpecker.
The impressive ural owl has also been observed in the reserve.

Within the grounds of the reserve it is forbidden to:

- remove or damage dead trees or parts of dead trees,
- drive snowmobile,
- collect mosses, lichens, tree fungi, insects or other invertebrates.

§ **Förutom övrig gällande lagstiftning är det i reservatet inte tillåtet att:**

- bortföra eller skada döda träd eller träddelar,
- köra snöskoter,
- bedriva insamling av mossor, lavar och svampar som växer på träd eller ved samt insekter eller andra evertebrater.

Länsstyrelsen 2012. Illustrationer: Jonas Lundin (grönbena), Lennart Molin (violettgrå tagellav) och Niklas Johansson (hackspett).

Tretåig hackspett/
Three-toed woodpecker

Reservatsfakta
Naturreservatet Nittenmossen bildades 2007 och omfattar 37 hektar. Marken ägs av Naturvårdsverket och reservatet förvaltas av Länsstyrelsen. Området ingår i EU:s ekologiska nätverk för skyddade områden, Natura 2000.

NATURA 2000
LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄN
Länsstyrelsen Örebro län